

'Elke keer goedkoper en meer werkdruk'

Schoonmakers voeren actie voor minder werkdruk en meer salaris. Judy Lock werkt op Schiphol: „Soms is het als of je niet bestaat.”

interview

Dorien Pels

Judy Lock (41) is tenger, en heeft een wat aarzelende manier van praten. Duizenden mensen ziet ze dagelijks langs komen, maar bij weinigen zal ze zijn opgevallen. Achter de douane in loungehal C heeft ze twee toilet-blokken onder haar hoede, dat zijn 22 wc's in totaal. „Troep van de grond, dweil over de vloer, brillen poetsen, prullenbakken legen, papier bijvullen. En dan weer van voren af aan.”

Lock mag timide overkomen, als geen ander kan ze verwoorden wat de schoonmakers dwars zit. Vorig jaar legden schoonmakers op Schiphol voor de eerste keer in de geschiedenis van de luchthaven het werk stil. Lock sprak de honderden mensen toe. Ze kreeg een daverend applaus. Ze beaamt lachend dat ze niet meteen het type actievoerder is. „Een paar jaar geleden nooit gedurfd. Maar de vakbond FNV Abvakabo, waar ik kaderlid ben, is op mijn pad gekomen en ik merk dat het me ligt.”

Ze is vijf dagen per week te vinden op Schiphol, van half zeven tot half drie, voor tien euro bruto per uur. Met het werk heeft Lock geen probleem en Schiphol is een leuke plek, vindt ze, waar ze ook nog wel eens een praatje kan maken of iemand de weg wijst. „Ik vind het lekker om in beweging te zijn. Stil zitten is niks voor mij.” Ze werkt nu vier jaar op Schiphol. Haar man is ook schoonmaker, ze hebben geen kinderen. Na haar havo heeft ze nooit een vervolgopleiding afgemaakt.

Alleen voor salarisverhoging zou Lock zich nooit zo druk maken. Maar het gebrek aan respect maakt haar verontwaardigd. Gebrek aan respect van bazen, van de leiding van Schiphol en van reizigers. „Neem onze kantine: een bedompte ruimte in de kelder, zonder stromend water. Geen enkele andere werknemer op Schiphol zit er zo bij toch?”

Vorig jaar zijn op Schiphol alle schoonmaakwerkzaamheden opnieuw aanbesteed. Om lounge C als voorbeeld te nemen: daar werken maar liefst drie schoonmaakbedrijven op verschillende contracten. Lock: „Vroeger had elk schoonmaakbedrijf zijn eigen gebied op Schiphol, dat was veel prettiger werken, want je kon nog eens afwisselen. In

Judy Lock aan het werk op Schiphol. Vorig jaar sprak zij honderden stakers toe.

FOTO PATRICK POST

FNV wil reiskostenvergoeding en drie procent meer loon

De FNV Abvakabo organiseert acties voor de ongeveer 150.000 schoonmakers. Ze willen hun reiskosten vergoed zien en een loonsverhoging van drie procent. Maar vooral willen ze erkenning voor het feit dat zij de dupe zijn van de toegenomen concurrentie tussen schoonmaakbedrijven. Markleiders zijn zo'n tien grote bedrijven, als Hago, Asito en ISS, met vaak

duizenden mensen in dienst. Verder zijn er tientallen kleinere schoonmaakbedrijven. De schoonmaakbedrijven bieden hun klanten meer aan voor minder geld. En de schoonmaker is de dupe. „De klanten, grote bedrijven en overheidsinstellingen, doen onder-tussen of zij niks te maken hebben met de duizenden mensen die bij hen rondlopen om het

schoon te houden”, zegt Linda Voortman van FNV Abvakabo. „Een onopvallend, hard werkend volk dat niet snel klaagt.” FNV Abvakabo steunt mensen als Judy Lock om de schoonmakers zelf sterker te maken. Veelal zijn het migranten die de taal niet spreken, of oudere laag opgeleide vrouwen. De Ondernemersorganisatie Schoonmaaken Bedrijfsdiensten (OSB)

meent dat een loonsverhoging er niet in zit onder de huidige economische omstandigheden. Directeur Dick Elzinga: „Ik ben het met de FNV eens dat de werkdruk te groot wordt. Klanten moeten beseffen dat het niet goedkoper kan. Een kamer schoon maken in dertig seconden, waar het soms op neer komt in die contracten, is onmogelijk.”

het contract daarna werkte ik voor schoonmaakbedrijf Asito. We deden de vloeren en het sanitair. Nu doet Hago het sanitair en heeft Asito het contract voor de vloeren gekregen.” Volgens de cao mogen schoonmakers kiezen of ze wilden overstappen naar een ander schoonmaakbedrijf. Lock: „In de praktijk is er geen keuze. Ik kreeg een brief waarin stond dat als ik niet overstapte, Asito geen werk meer voor me had.”

Behalve eentoonig, is het werk ook zwaarder geworden. Er moet simpelweg meer oppervlakte per persoon

bijgehouden worden. „Als het rustig is, red ik het nu. Maar in het hoogseizoen houd ik het niet bij. Dan wordt het rommelig. Dat vind ik heel vervelend.” De tijdelijke contracten geven bovendien stress. „Collega's zijn nu al zenuwachtig dat ze over twee jaar misschien geen werk hebben of iets moeten doen wat ze niet willen. En ik zelf denk: het moet elke keer goedkoper, met als gevolg meer werkdruk, waar houdt het op? De schoonmaakbedrijven moeten zeggen: goedkoper kan niet. Voor minder kunnen we gewoon geen kwaliteit

meer leveren.”

Lock ervaart van de bedrijfsleiding weinig steun bij de problemen die de schoonmakers dagelijks tegenkomen. „Mannen die aanstalten maken om te gaan plassen als jij net het urinoir schoonmaakt. Alsof je niet niet bestaat. Daar zeg ik wel wat van: 'Kunt u misschien een minuutje wachten?' Dan pas zien ze me. Meestal excuseren ze zich, een enkeling trekt zich er toch niks van aan. Dan laat ik het ook maar zitten. Diep adem halen en accepteren en later met collega's van je aflachen.”